

1978, 11. září – Sdělení VONS č. 31 o zahájení trestního stíhání Vojtěcha Srny a Miloslava Šváčka pro trestný čin maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi, resp. pro pomoc k tomuto trestnému činu.¹

Dne 16. 8. 1978 zahájil vyšetřovatel StB nadporučík Zdeněk Jároš z Krajské správy SNB v Hradci Králové trestní stíhání proti Vojtěchu Srnovi, narozenému 30. 1. 1932, bytem Podolí čp. 1, okres Brno-venkov, a proti Miroslavu Šváčkovi, narozenému 2. 2. 1941, bytem Penčice čp. 16, okres Přerov. Vojtěch Srna je obviněn z trestného činu maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi (§ 178 tr. z.) a Miloslav Šváček z pomoci k těmto trestnému činu. Vojtěch Srna se měl tohoto trestného činu dopustit tím, že „v době od 9. 7. do 22. 7. 1977 vykonával v Esperantském táboře v Herborticích okres Ústí nad Orlicí pro jeho účastníky duchovenskou činnost“, Miloslav Šváček pak prý jako vedoucí tábora „zajišťoval v tomto táboře pro jeho účastníky konání duchovenské činnosti“.²

Vojtěch Srna je katolický kněz, v době konání tábora byl administrátorem ve Svatoslavi u Brna, v souvislosti s tímto „případem“ ztratil v září 1977 státní souhlas s výkonem duchovenské činnosti a nyní pracuje jako topič.³ Miloslav Šváček, ženatý, je vedoucím stovebního střediska v Přerově. Jako vedoucí herbortické místní skupiny Českého esperantského svazu (do organizačního sloučení zařazené do katolické sekce ČES) vedl v srpnu 1977 [sic] pravidelný letní tábor, pořádaný touto skupinou a věnovaný výuce esperanta.⁴ Průběh tábora byl narušen zásahem StB a většina z jeho 130 účastníků byla na podzim 1977 vyslýchána. Konání dalšího – již desátého – pravidelného tábora v létě 1978 bylo zakázáno, činnost místní odbočky ČES v Herborticích pozastavena a výbor ČES vyzval 8. 4. 1978 „po jednání s ÚV KSČ, aby Miloslava Šváčka vyloučila z řad členů“.

Miloslavu Šváčkovi je kladeno za vinu, že s jeho vědomím sloužili občas dva ze čtyř přítomných duchovních, totiž polský občan V. Zielonek⁵ a Vojtěch Srna, před ranním budíčkem ve stanu soukromou mši, na kterou přicházeli též někteří účastníci tábora, a že v táboře organizoval besedy s náboženskou tematikou. Vojtěch Srna je pak viněn, že sloužil mši mimo chrámovou budovu a mimo obec, pro niž mu byl udělen státní souhlas k výkonu duchovenské činnosti.

Výbor považuje trestní stíhání proti oběma jmenovaným za hrubé zneužití litery zákona a za neoprávněný pokus upírat občanům náboženskou svobodu, zaručenou ústavou a přijatými mezinárodními pakty.

Informace o Chartě 77, r. 1, 1978, č. 10, s. 13.

POZNÁMKY

- ¹ K případu Vojtěcha Srny a Miloslava Šváčka viz dále sdělení č. 79, 81, 101, 105 a 110, dokumenty č. 79, 81, 101, 105 a 110.
- ² Usnesení vyšetřovatele odboru vyšetřování StB Krajské správy SNB Hradec Králové npor. Zdeňka Jároše o zahájení trestního stíhání viz in: OS v Ústí nad Orlicí, soudní spis k případu Miloslava Šváčka a Vojtěcha Srny (spis. zn. 1 T 29/79) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. 2 Rt 75/91.
Šváček se proti usnesení o zahájení stíhání dne 16. 8. 1978 odvolal, krajský prokurátor v Hradci Králové JUDr. Alois Bráblík však jeho stížnost jako nedůvodnou zamítl. Tamtéž; též LP, Sb. VONS, inv. č. 283, sign. I/1, kart. 44.
- ³ Státní souhlas k výkonu duchovenské činnosti ve farnosti Svatoslav byl P. Vojtěchu Srnovi odňat krajským tajemníkem pro věci církevní Jihomoravského krajského národního výboru v Brně s účinností od 1. ledna 1978. Viz zprávu krajského církevního tajemníka JUDr. Václava Bělohoubka vyšetřovateli odboru vyšetřování StB Krajské správy SNB Hradec Králové npor. Zdeňku Járošovi z 19. 10. 1978, v níž dále uvedl, že Srna již byl v roce 1971 a 1972 potrestán důtkou, resp. odnětím státního souhlasu s výukou náboženství na jeden rok a platovým postihem. OS v Ústí nad Orlicí, soudní spis k případu Miloslava Šváčka a Vojtěcha Srny (spis. zn. 1 T 29/79) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. 2 Rt 75/91.

- ⁴ Esperantský tábor v Herbortících konaný ve dnech 9.–22. 7. 1977 byl již devátým táborem v řadě pořádaným místní skupinou Českého esperantského svazu a vesnické skupiny SSM v Herbortících. Viz protokol o výsledku obviněného Miloslava Šváčka ze 16. 8. 1978. Tamtéž.
- ⁵ Celým jménem a správně Józef Zielonka.